

GAZETKA SZKOLNA

KROPECZKA

Numer 2 2022/2023

PAŹDZIERNIK 2022 r.

S Z K O Ł A P O D S T A W O W A W G A R D N I E

Czytanie dla pokoju

PAŹDZIERNIK

2022

Międzynarodowy Miesiąc

BIBLIOTEK
SZKOLNYCH

PAŹDZIERNIK MIESIĄCEM
CYBERBEZPIECZEŃSTWA

PAŹDZIERNIK MIESIĄCEM

DOBROCI DLA ZWIERZĄT

Nie bądź obojętny - pomóż...

PAŹDZIERNIK
MIESIĄCEM
WALKI
Z RAKIEM PIERSI

PAŹDZIERNIK-MIESIĄCEM AAC

Międzynarodowy Dzień Osób Starszych 1 października

Międzynarodowy Dzień Osób Starszych jest to święto wyjątkowe, podkreślające znaczenie osób starszych w społeczeństwie, jako nośników tradycji i strażników więzów międzypokoleniowych, został ustanowiony w 1990 roku przez Zgromadzenie Ogólne ONZ.

W tym dniu szczególnie zwracamy uwagę na problemy osób starszych w zakresie ochrony zdrowia oraz realizacji potrzeb kulturalno-społecznych. Święto jest okazją dla społeczności lokalnych i organizacji samorządowych do inicjowania działań integrujących środowisko seniorów z młodszymi pokoleniami poprzez wzajemną wymianę doświadczeń, przekazywanie tradycji i osvajanie z nowoczesnością w życiu społecznym oraz zapewnienie komfortu emocjonalnego osobom, które z racji wieku ograniczyły swoją aktywność życiową.

W Polsce osoby powyżej 60 roku życia stanowią 24,85% obywateli, a wraz ze starzeniem się populacji, liczba ta stale rośnie.

Warto pamiętać o osobach starszych w naszych rodzinach dbając o to, by nie czuły się osamotnione i wyobcowane, by lata ograniczonej aktywności społeczno-zawodowej były dla seniorów czasem radości i realizacji planów, których dotychczas nie mogli zrealizować.

Międzynarodowy Dzień Osób Starszych

Międzynarodowy Dzień Osób Starszych

Przygotowała: Agata Piela z klasy V b

„Szczęśliwi ci, którzy mają
w sercu muzykę
i uśmiech na ustach”

Franz Schubert

1 października Międzynarodowy Dzień Muzyki

Dnia 1 października

był obchodzony na całym świecie „Międzynarodowy Dzień Muzyki”.

Samym inicjatorem oraz pomysłodawcą tego ważnego dla świata wydarzenia był w 1975 roku wybitny amerykański skrzypek Yehudi Menuhin, który równocześnie pełnił funkcję Prezydenta Międzynarodowej Rady Muzyki działającej pod egidą UNESCO. Głównym celem tego święta było przedstawienie muzyki w taki sposób, by była ona kojarzona jako dobro ludzkości oraz promowanie utalentowanych muzyków, zarówno kompozytorów jak i wykonawców.

Muzyka to nie tylko piękno dźwięków, ale i piękno instrumentów.

Przygotowała: Oliwia Szachniewicz z klasy V b

Dzień Pamięci o Cywilnej Ludności Powstańczej Warszawy

25 września 2015 roku Sejm RP przez akklamację ustanowił dzień 2 października Dniem Pamięci o Cywilnej Ludności Powstańczej Warszawy.

Treść uchwały:

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia dzień 2 października Dniem Pamięci o Cywilnej Ludności Powstańczej Warszawy.

Ofiarna, zdeterminowana postawa mieszkańców Warszawy spowodowała, że Powstanie utrzymało się przez 63 dni.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd mieszkańcom Stolicy: tym, którzy wspierając walczących powstańców złożyli ofiarę życia oraz tym, którzy po kapitulacji Powstania Warszawskiego, wypędzeni zostali z miasta i przeszli gehennę obozów koncentracyjnych, niewolniczej pracy i tułaczki.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża wdzięczność wszystkim Polakom, którzy wypędzonej ludności powstańczej Warszawy udzielili potrzebnego wsparcia i pomocy.

Bundesarchiv, Bild 146-2000-0044
Foto: Meißner / 3 September 1944

Przygotowała: Alicja Kowalewska z klasy VIII a

Światowy Dzień Zwierząt

Światowy Dzień Zwierząt to jedno z najważniejszych nietypowych świąt w roku.

Pozwala na uczczenie wszystkich zwierząt zamieszkujących naszą Ziemię – ssaków, ptaków, gadów, płazów, ryb, a nawet bezkręgowców.

Kiedy jest Dzień Zwierząt?

Jego data przypada na 4 października. Pokrywa się więc ze świętem św. Franciszka z Asyżu – patrona zwierząt i ekologii.

Pragniesz jednak zrobić coś więcej dla świata? Oto kilka pomysłów:

- Zaangażuj się w lokalny wolontariat. Może to być zbiórka pieniędzy na organizację chroniącą zagrożone gatunki lub protest przeciwko niesprawiedliwemu wykorzystywaniu zwierząt. Bezdomne psy ze schroniska z pewnością ucieszą się ze wspólnego spaceru lub dostawy karmy i koców! Jest wiele sposobów na to, by pomóc zwierzątkom.
- Jeśli masz taką możliwość – adoptuj bezdomnego psa lub kota! Ofiarowanie im kochającego domu to najlepszy sposób na zmianę ich losu.
- W wielu miastach podczas Światowego Dnia Zwierząt organizowane są różne akcje – zbiórki pieniężne, wykłady edukacyjne, pokazy filmów czy spotkania z ekspertami w dziedzinie ekologii i zoologii. Warto w nich uczestniczyć, ponieważ dowiesz się czegoś nowego, a przy okazji pomożesz zwierzątkom!

Przygotowała: Laura Ferens z klasy V b

Światowy Dzień Uśmiechu

Światowy Dzień Uśmiechu to radosne święto obchodzone w pierwszy piątek października od 1999 roku. Pomysłodawcą tego dnia był Harvey Ball, autor znanego na całym świecie symbolu żółtej uśmiechniętej buzi, tzw. „smiley face”, stworzonej w 1963 roku.

Symbol ten reprezentować ma dokładnie to, co na co dzień chcemy widzieć jak najczęściej u innych ludzi – bezinteresowny uśmiech i radość życia. Bo jak się okazuje, znane od wieków powiedzenie „śmiech to zdrowie” to nie tylko metafora. W ciągu ostatnich kilku dekad rozwinęła się nawet nowa dziedzina badań nad tym zjawiskiem, zwana gelotologią. Dzięki niej potwierdzono naukowo, że śmiech rozluźnia i odstresowuje, przyczyniając się do wzmocnienia układu odpornościowego organizmu. Ponadto stymuluje wydzielanie endorfin, czyli hormonów szczęścia. Oznacza to, że nawet zmuszanie się do uśmiechu może poprawić nastrój. Istnieje aż 19 rodzajów uśmiechu, które angażują od 5 do 53 mięśni twarzy. Częstotliwość uśmiechu zmienia się z wiekiem – podczas gdy dzieci szczerzą zęby (lub dziąsła – w przypadku tych najmłodszych) nawet kilkaset razy dziennie, u dorosłych liczba ta spada nawet 10-krotnie.

Przygotowała: Alicja Dudek z klasy V b

Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia
odbywa się każdego roku w pierwszy piątek października.

Celem akcji jest propagowanie zabawowej formy nauczania-uczenia się matematyki. Ma ona zachęcić do **przypomnienia sobie tabliczki mnożenia** w przyjemny, niecodzienny sposób. Akcja jest okazją dla uczniów do nadrobienia „tabliczkowych” zaległości po wakacjach. Natomiast dorośli mogą dać przykład dzieciom – pokazując swoją świetną znajomość trudnych przypadków mnożenia.

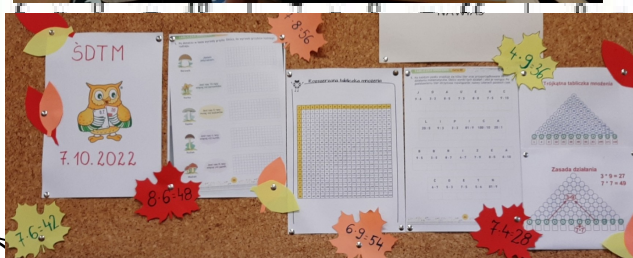
W naszej szkole organizatorem tej zabawy jest pani Jowita Niewiarowska.

Klasy 4-8 pisały kartkówki z tabliczki mnożenia i dzielenia z których zostali wyłonieni mistrzowie: Radek Wypych klasa 4a, Veronika Bozhenko klasa 5b, Laura Ferens klasa 5b, Ewa Kowalska klasa 5b, Oliwia Sienkiewicz klasa 5b, Anna Jakubowska klasa 6a, Jakub Koper klasa 6a, Kryspin Klimaszewski klasa 6a, Hanna Czerkasiewicz klasa 7a, Zuzanna Gryniewicz klasa 7a, Maximilian Hrynyszak 7a, Natalia Okoń klasa 7a, Rozalia Pawlik klasa 8a, Martyna Ruszkiewicz klasa 8a, Bartosz Sarnowski klasa 8a, Małgorzata Matysiak klasa 8a, Aleks Szwarec klasa 8a, Emil Gutowski klasa 8a. Natalia Dziewa klasa 8b.

Mistrzami zostali uczniowie klasy 8a

Na podstawie informacji od pani Jowity Niewiarowskiej - przygotowała Nadia Dul z klasy V b.

DZIEŃ GIER PLANSZOWYCH

To coroczne święto miłośników planszówek, obchodzone 10 października. Inicjatywa jest wspierana przez wydawców, sklepy, media, przedszkola, szkoły, kluby, puby i wszelkie inne miejsca dla graczy.

Pierwsza edycja została rozegrana 10 października 2020 r. pod hasłem "Cała Polska Gra w Planszówki".

Planszówkowe rozgrywki to nie tylko sposób na relaks i ciekawą rozrywkę, ale także zajęcie, które wspiera rozwój naszej wiedzy i wyobraźni. To prawdziwy sport intelektualny, angażujący kluczowe obszary naszego myślenia, takie jak: pamięć, planowanie, dedukcja, czy liczenie. A co najważniejsze - spotkanie przy grach planszowych to idealna, łącząca pokolenia okazja do spędzenia czasu z innymi ludźmi.

Gry planszowe to tak naprawdę czasy prehistorii. Pojawiły się one jeszcze przed powstaniem pisma (ciekawe jak wtedy pisano instrukcje z zasadami).

Jedna z najstarszych gier – Królewska gra z Ur

Królewska gra z Ur, zwana także jako gra na dwudziestu kwadratach – to gra planszowa, która była popularna prawie 5000 lat temu w Mezopotamii. Jeden z najstarszych kompletów tej gry został odnaleziony w grobowcach królewskich z Ur i pochodzi z około 2600 roku p.n.e. Jest ona prekursorem „Tryktata” i obecnie jest **uważana za jedną z najstarszych gier planszowych na świecie**. O co chodzi w grze? Każdy z graczy miał po pięć pionków, które musiał przesunąć na drugi koniec planszy. By wejść na planszę, trzeba było wykonać specjalny rzut kostką. Pięć pól z rozetkami oznaczało szczęśliwe pola.

Którą grę możemy uznać za najstarszą?

Kości

Dziś stanowią one ważny i nieodłączny element w nowoczesnych planszówkach i nie zawsze oznaczają festiwal losowości. W południowo-wschodniej Turcji podczas wykopalisk archeologicznych na obszarze starożytnego cmentarzyska Basur Höyük, dokonano zaskakującego znaleziska. W jednym z grobowców odnaleziono kamienne pionki, prawdopodobnie dwa zestawy, kształtem przypominające świnie, psy, piramidy i miniaturowe wazy. Podobne elementy znaleziono w Syrii i Iraku.

Kości z Grecji

Kości były wytwarzane z wielu różnych materiałów, m.in.:

- mosiądzu,
- miedzi,
- szkła,
- kości słoniowej,
- marmuru.

Kości z epoki Rzymian wyglądały podobnie do naszych i również były sześciścienne. Jak widać na powyższym zdjęciu, pojawiały się już kości o większej liczbie ścianek, tak chętnie wykorzystywane w dzisiejszych grach.

Więcej o historii gier planszowych na stronie: <https://dicelandblog.pl/historia-gier-planszowych>

Obecnie dostępne są różne rodzaje gier planszowych – od tych przygodowych, po strategiczne, wojenne a nawet imprezowe. Każda gra jest inna – posiada zróżnicowany poziom trudności, a także przeznaczona jest dla różnej grupy odbiorców. Najważniejsze to wybrać taką planszówkę, której rozgrywka nie znudzi się po kilku grach, a każda jej partia będzie oferować zupełnie inne możliwości.

Gry rodzinne oraz przygodowe zwykle mają ciekawą fabułę, która umila spędzanie rodzinnych wieczorów, natomiast strategiczne oraz wojenne gry planszowe wymagają więcej myślenia i planowania, przez co są odpowiedniejsze dla starszych dzieci oraz dorosłych.

Przygotował: Robert Radzewicz z klasy V b

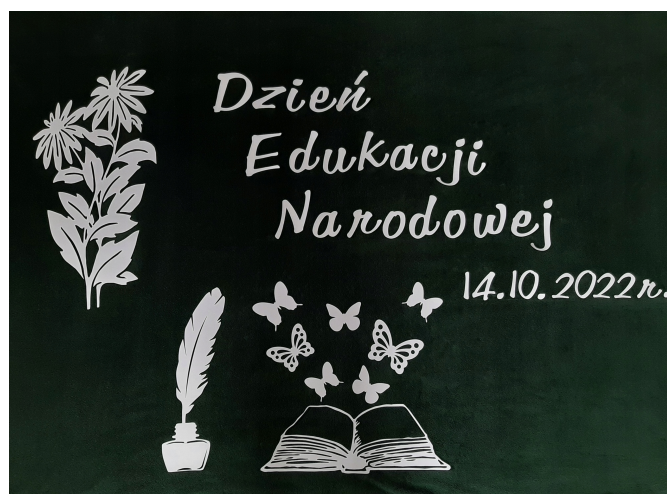
Dzień Edukacji Narodowej w naszej szkole...

JAK POWSTAŁO TO ŚWIĘTO?

14 października Dzień Edukacji Narodowej – polskie święto oświaty i szkolnictwa wyższego ustanowione 27 kwietnia 1972 roku i określone ustawą – karta praw i obowiązków nauczyciela jako Dzień Nauczyciela. W 1982 roku kartę praw i obowiązków nauczyciela zastąpiła Karta Nauczyciela, zmieniając nazwę święta na Dzień Edukacji Narodowej oraz wprowadzając przepis:

Dzień ten uznaje się za święto wszystkich pracowników oświaty [...].

Jak co roku 14 października w naszej szkole odbył się uroczysty apel z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Apel został przygotowany przez uczniów klasy V b pod okiem wychowawczyni Pani Agnieszki Drabik. Młodzi artyści pięknymi wierszami i piosenkami docenili trud pracy i poświęcenie nauczycieli. Grono pedagogiczne było bardzo zachwycone.

Dzień Edukacji Narodowej

Dziękujemy...

SAMORZĄD UCZNIOWSKI

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej Samorząd Uczniowski przeprowadził plebiscyt wśród nauczycieli i pracowników naszej szkoły. Uczniowie głosowali wpisując imię i nazwisko osoby, która ich zdaniem powinna otrzymać dany tytuł. Oto wyniki nominacji w danej kategorii:

- W kategorii **ZŁOTA MĘCZYDUSZA** – czyli, nauczyciel, który najwięcej zadaje do domu, złoty medal otrzymała p. Kamila Mak.
- W kategorii **ZŁOTY PYTAJNIK** – czyli nauczyciel, który najczęściej bierze do odpowiedzi, złoty medal otrzymał p. Grzegorz Jastrzębski.
- W kategorii **ZŁOTA RZEPA** – czyli nauczyciel, który nigdy nie choruje i zawsze jest obecny, złoty medal otrzymała p. Anna Kramek-Szubert.
- W kategorii **ZŁOTY DOBROMIR** – czyli nauczyciel, który ma najwięcej ciekawych pomysłów, złoty medal otrzymała p. Anna Kwaśnica.
- W kategorii **ZŁOTY DYŻURNY** – czyli nauczyciel, który jest najsympatyczniejszy podczas dyżurów, złoty medal otrzymała p. Paulina Bartczak-Zalewska.
- W kategorii **ZŁOTA WRÓŻKA** – czyli osoba, która potrafi wyczarować same pyszne posiłki, złoty medal otrzymała p. Ewa Tatara.
- W kategorii **ZŁOTY ZĄBEK** – czyli osoba, która ma najsympatyczniejszy uśmiech, złoty medal otrzymała p. Joanna Opaczyńska.
- W kategorii **ZŁOTA RĄCZKA** – czyli osoba, która potrafi wszystko naprawić, złoty medal otrzymał p. Zenon Nadybski.
- W kategorii **POTULNY BARANEK** – czyli nauczyciel, który się nigdy nie denerwuje, złoty medal otrzymał p. Ernest Gierasimczyk.
- W kategorii **ZŁOTA KREDKA** – czyli nauczyciel, który dużo pisze na tablicy, złoty medal otrzymała p. Anna Siwek.
- W kategorii **ZŁOTY EXPRESS** – czyli nauczyciel, który najszybciej oddaje klasówki, złoty medal otrzymała p. Jowita Niewiarowska.
- W kategorii **ZŁOTY MOP** – czyli osoba, która najlepiej dba o porządek naszej szkoły, złoty medal otrzymała p. Grażyna Ruszczycka.
- W kategorii **ZŁOTE PIÓRO** – czyli nauczyciel, który ma piękny charakter pisma, złoty medal otrzymała p. Dorota Chojnacka.
- W kategorii **ZŁOTY LOCZEK** – czyli nauczyciel, który ma najładniejszą fryzurę, złoty medal otrzymała p. Ola Przyjemaska.

*Uczniowie również przyznali **NAGRODĘ SPECJALNĄ** w kategorii **ZŁOCISTA KRÓLOWA**, czyli dla osoby, która ma złote serce i jest dla wszystkich wzorem. Medal w tej nominacji otrzymała Pani Dyrektor Agnieszka Sudakow. Wszystkim nagrodzonym składamy serdeczne gratulacje.*

Samorząd Uczniowski również przygotował dla wszystkich nauczycieli i pracowników piękne kartki z życzeniami, które zostały wręczone podczas apelu.

PASOWANIE PIERWSZEJ KLASY

Jak co roku w naszej szkole podczas apelu uczniowie klasy pierwszej składają ślubowanie i zostają pasowani na ucznia. Oni również pod okiem wychowawczyni p. Beaty Borsuk przygotowali krótki program artystyczny, po którym złożyli ślubowanie, a pani Dyrektor Agnieszka Sudakow dokonała symbolicznego pasowania na ucznia. Panie wicedyrektorki Renata Styczeń i Anna Siwek wręczyły dzieciom pamiątkowe upominki.

PRZYGOTOWAŁA:
NATALIA OKOŃ Z KLASY 7A

DZIEŃ BEZPIECZNEGO KOMPUTERA

12 października obchodzimy Dzień Bezpiecznego Komputera, którego celem jest uwrażliwienie wszystkich użytkowników na zagrożenia, z jakimi możemy się spotkać podczas korzystania z internetu i nowoczesnych technologii, a także podniesienie świadomości na tematy związane z cyberbezpieczeństwem.

Dzień Bezpiecznego Komputera - to przedsięwzięcie marketingowe, w postaci kampanii informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do użytkowników komputerów i internautów w Polsce, zapoczątkowane 12 października 2004 roku. Celem akcji jest popularyzacja wiedzy na temat bezpieczeństwa informatycznego oraz sposobów zapobiegania zagrożeniom płynącym z sieci.

Akcję objął honorowym patronatem Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, w projekt włączyła się również Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji. Wsparcia udzieliły także Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu oraz Ministerstwo Nauki i Informatyzacji.

„Tylko życie poświęcone innym warte jest przeżycia.”
– Albert Einstein

Dzień Ratownictwa Medycznego święto pomagania

Praca w karetce pogotowia to nieustanna walka z czasem, konieczność podejmowania trudnych decyzji, a także ogromny wysiłek fizyczny i umysłowy. Ratownicy medyczni każdego dnia ratują zdrowie i życie setek tysięcy osób.

Ustawą z dn. 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym został ustanowiony Dzień Ratownictwa Medycznego, obchodzony 13 października.

Dzień Ratownictwa Medycznego ma swojego patrona!

Patronem święta ratowników medycznych jest błogosławiony Gerard Tonque – założyciel zakonu szpitalików, który w późniejszym czasie został podzielony na zakony świętego Łazarza i świętego Jana.

Jaki jest cel tego święta?

Celem Dnia Ratownictwa Medycznego jest przede wszystkim podkreślenie szczególnej roli ratowników medycznych oraz podziękowanie wszystkim osobom, które każdego dnia biorą udział w ratowaniu życia ludzkiego.

Pierwsza pomoc – każdy może być ratownikiem

Dzień ten ma nam również uświadomić, jak ważna jest umiejętność udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach, kiedy o życiu człowieka decydują często sekundy. Nigdy nie wiemy, kiedy dzięki poprawnemu wykonaniu czynności ratunkowych będziemy mogli uratować komuś życie. Zdarza się, że gdy dochodzi do sytuacji zagrażających życiu, świadkowie zdarzenia nie podejmują żadnych czynności poza wezwaniem służb ratowniczych. Warto jednak pamiętać, że to właśnie pierwsze kilka se-

Przygotowała: Dorota Nowak z klasy VIII a

ŚWIATOWY DZIEŃ ŻYWNOCI

Światowy Dzień Żywności został ustanowiony przez **Organizację Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa** (Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO) w celu **zwiększania świadomości opinii publicznej na temat globalnych problemów żywnościowych i wzmocnienie poczucia solidarności w walce z głodem, niedożywieniem i ubóstwem**. Tegoroczne obchody odbywają się pod hasłem „Nie zostaw nikogo w cieniu”.

Pomimo tego, że w obecnych czasach produkuje się żywność w ilości, która wystarczyłaby do nakarmienia wszystkich ludzi na świecie, to wciąż - według szacunków ONZ - ponad 3 miliardy ludzi, tj. prawie 40% światowej populacji, nie może sobie pozwolić na zdrowe odżywianie, a w 2021 r. około 193 mln osób wymagało pomocy humanitarnej, aby przeżyć.

Dwie trzecie osób doświadczających poważnego braku bezpieczeństwa żywnościowego to wiejscy producenci żywności. Zwykle to właśnie oni są najbardziej dotknięci klęskami żywiołowymi i katastrofami spowodowanymi przez człowieka, a często są marginalizowani ze względu na płeć, pochodzenie etniczne lub status. Stąd hasło tegorocznego dnia „Nie zostaw nikogo w cieniu”.

Rok	Hasło w języku angielskim	Hasło w języku polskim
2005	<i>Agriculture and intercultural dialogue</i>	Rolnictwo i dialog międzykulturowy
2006	<i>Investing in agriculture for food security</i>	Inwestowanie w rolnictwie w zakresie bezpieczeństwa żywności
2007	<i>The Right to Food</i>	Prawo do żywności
2008	<i>World Food Security: the Challenges of Climate Change and Bioenergy</i>	Światowe bezpieczeństwo żywności: wyzwania dla zmian klimatycznych i bioenergii
2009	<i>Achieving food security in times of crisis</i>	Osiągnięcie bezpieczeństwa żywnościowego w czasach kryzysu
2010	<i>United against Hunger</i>	Zjednoczeni przeciwko głodowi
2011	<i>Food prices-from crisis to stability</i>	Ceny żywności-od kryzysu do stabilizacji

Przygotowała: Ewa Kowalska z klasy V b

DZIEŃ PASZTECIKA SZCZECIŃSKIEGO

Święto Pasztecika Szczecińskiego to jednocześnie jego 53. urodziny. Najstarszy bar serwujący ten przysmak powstał w 1969 roku przy al. Wojska Polskiego. Do produkcji pasztecików używano maszyny sprowadzonej ze Związku Radzieckiego.

W 2010 roku pasztecik został wpisany na listę produktów tradycyjnych województwa zachodniopomorskiego. Oznacza to, że wszyscy producenci muszą ściśle przestrzegać jego receptury. Dzień Pasztecika Szczecińskiego obchodzony jest od 2015 roku.

Pierwszy bar „Pasztecik” został otwarty w październiku 1969 roku, przy alei Wojska Polskiego 11, vis a vis kina „Kosmos”. Sześć lat później przy al. Wojska Polskiego 46 powstał kolejny bar, oferujący drożdżowe wypieki i do dziś pozostał jedynym miejscem serwującym wyroby według nieziennej receptury. Bar „Pasztecik” spod numeru 11 przeniósł się pod numer 46, do swojej filii, ponieważ pawilony, w których się mieścił, zostały wyburzone na początku lat 90.

Najstarszy bar serwujący *paszteciki* przy al. Wojska Polskiego 46 w Szczecinie

Paszteciki szczecińskie serwowane z czerwonym barszczem

Pasztecik szczeciński – rodzaj smażonego ciasta drożdżowego nadziewanego zwykle mieszankami mięsnymi, rzadziej jarskimi, danie typowe dla Szczecina, uważane za jeden z symboli miasta i jego mieszkańców. Nadzienie składa się najczęściej z wieprzowiny połączonej z wołowiną, kapusty z grzybami bądź sera i pieczarek. W czasach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej dość powszechnym zjawiskiem było zastępowanie farszu mięsnego pastą jajeczną. Ciasto z zewnątrz jest kruche, jednak w środku ma delikatną i miękką konsystencję. Pasztecik serwowany jest zazwyczaj z niezabielanym, mocno przyprawionym czerwonym barszczem.

Przygotowała: Dagmara Baczewska z klasy V a

O NASZYCH ABSOLWENTACH

W dniu 27 października 2022 r. do naszej szkoły zawitała absolwentka.

Pani **Aleksandra Kucharska** spotkała się z uczniami naszej szkoły, aby opowiedzieć o swojej karierze.

„To właśnie tu zaczęłam swoją przygodę z piłką ręczną”- wspomina. Pani Ola podzieliła się z nami wspomnieniami związanymi z nauką. O nauczycielach powiedziała: „To wspaniali ludzie – pełni pasji i oddani pracy z dziećmi”.

Pani Aleksandra obecnie jest piłkarka ręczną na pozycji rozgrywającej w KPR Kobierzyce, gdzie zdobyła wraz z drużyną Puchar Polski, a także wiele innych nagród. Medale oraz zdjęcia z meczy pokazała wszystkim podczas spotkania. Uczniowie mieli okazję wziąć do ręki medale w kolorze brązu, srebra i złota. Pani Ola zademonstrowała również techniki gry w piłce ręcznej przy udziale chętnych uczniów.

Uczniowie zadawali pytania o pasję, relaks, kontuzje, długość nauki, które zwycięstwo najbardziej smakowało, co zrobić, żeby stać się sławnym, jakie jest motto pani Oli. Odpowiedzią na ostatnie pytanie było:

„Nigdy się nie poddawaj i realizuj swoje marzenia”.

Na koniec spotkania uczniowie zrobili sobie pamiątkowe zdjęcia oraz ustawili się w długą kolejkę po autograf. Pani Ola cierpliwie dawała wszystkim uczniom swoje autografy.

Dziękujemy Pani Aleksandrze Kucharskiej za przepiękne spotkanie, za pokazanie nam, że pasja jest najważniejsza, a obok niej musi stać sumienność, pracowitość i zaangażowanie.

Przygotowała: Maja Świrbut z klasy VIII a

CIEKAWOSTKI O JĘZYKU UKRAIŃSKIM

Ukraiński należy do rodziny języków wschodniosłowiańskich, będących podgrupą języków indoeuropejskich, co czyni go bliskim kuzynem języka polskiego, serbskiego, czeskiego, rosyjskiego, białoruskiego i bułgarskiego.

Szacuje się, że ma on około 40 mln mówców na całym świecie.

Usłyszeć go można w Ukrainie, gdzie ma status języka urzędowego.

Oprócz tego posługują się nim społeczności ukraińskie w Rosji, Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Mołdawii, Polsce i na Białorusi.

Jest zapisywany alfabetem ukraińskim, będącym odmianą cyrylicy.

Dzieli się ona na trzy zespoły dialektów: północne, południowo-wschodnie i południowo-zachodnie.

POPRAWNA POLSZCZYŻNA

Anglicyzmy i zapożyczenia

Anglicyzmy to wyrazy, zwroty, konstrukcje składniowe lub związki frazeologiczne zapożyczone do polszczyzny z języka angielskiego.

Język polski jest obfity w wyrazy, które pochodzą z wielu języków: łaciny, greki, **francuskiego**, rosyjskiego, niemieckiego oraz włoskiego.

Anglicyzmy zaczęły pojawiać się na początku XX wieku w takich dziedzinach jak: handel (*bar*), kulinaria (*dżem*) oraz sport (*kort, mecz, gem, set, rower*).

Po drugiej wojnie światowej angielski stał się już zdecydowanie językiem powszechnym. Choć u nas oczywiście silniejszy wpływ miał rosyjski, to angilicyzmy można było zaobserwować w rozrywce (*disco, country, jazz, blues, serial, fan*) oraz w sporcie (badminton, *debel*). Nieco później zadomowiły się u nas wyrazy ze świata nauki i techniki, jak chociażby komputer czy już znacznie później – *laptop, internet* czy *skaner*.

Lata 80. i 90. to tzw. boom na używanie wyrazów obcego pochodzenia, szczególnie zaczerpniętych z języka angielskiego. Wpływ miała na to moda (*adidasy* czy *lewis*), a także: *lycra, dżinsy/jeansy, T-shirt, body, klipsy, pulower, legginsy, sweter, szorty*), kultura i świat rozrywki, w której dużą rolę odegrała muzyka popularna, oraz filmy.

Język polski (ale i języki w ogóle, w tym sam angielski!) składa się z ogromnej liczby słów obcego pochodzenia. Przez wieki napływały do niego słowa i zwroty z różnych stron świata. Wpływy z innych języków wzbogacają ten ojczysty. Jest przystępniejszy, prostszy w odbiorze, w pewnym sensie na pewno bogatszy. Niezwykle często rozszerza się również znaczenie słów, jak w przypadku *myszy*, która początkowo oznaczała w polszczyźnie tylko gryzonia, a dziś mamy także *mysz komputerową*.

Drugą rzeczą jest zaśmiecanie naszego języka zwrotami czy słowami, których zupełnie nie potrzebuje, ponieważ ma mnóstwo ich odpowiedników. Być może Polacy nie do końca zdają sobie sprawę, jak bogata jest polszczyzna, a szkoda.

Sam język angielski nie jest tak obfity, jak nasz rodzimy.

W swoim *Słowniku poprawnej polszczyzny* językoznawca **Andrzej Markowski** pisze tak:

„Używanie wyrazów i zwrotów obcojęzycznych tylko ze snobizmu, z chęci popisania się ich znajomością, jest zawsze naganne. Nie ma żadnych podstaw, żeby uważać jakiś obcy język, nawet tak modny i popularny jak dziś angielski (zwłaszcza w odmianie amerykańskiej), za lepszy, atrakcyjniejszy, bardziej zasługujący na szacunek i podziw niż język ojczysty.”

Jan Miodek zaś w wywiadzie dla „Słowa Polskiego” powiedział:

„Nie ma słów niepotrzebnych językowi. W tym sensie jestem i za „wow”, i za „super”, i za „ekstra” czy za „odjazdem”, „odlotem”, „cool” i „jazzy”. Całe zło zaczyna się w momencie, gdy ktoś, uczepliwszy się takiego modnego słowa, rezygnuje z całego wachlarza konstrukcji wariantywnych.”

Pamiętajmy jednak, aby nie używać w mowie ojczystej słów czy sformułowań, których nie potrzebuje. W ten sposób powodujemy, że nasz język brzmi bardzo sztucznie, nieudolnie, zupełnie nieatrakcyjnie, czego absolutnie nie można o nim powiedzieć.

Pielęgnujmy polszczyznę, bo zasługuje ona na szacunek.

<https://polszczyzna.pl>

Przygotowała: Agnieszka Drabik

REDAKCJA GAZETKI SZKOLNEJ

„KROPECZKA”

rok szkolny 2022/2023

MAJA ŚWIRBUT - *redaktor naczelny*

Aleksandra Kowalewska

Dagmara Baczewska

Dorota Nowak

Natalia Okoń

Oliwia Szachniewicz

Laura Ferens

Nadia Dul

Alicja Dudek

Ewa Kowalska

Veronika Bozhenko

Robert Radziewicz

Artur Rusinek

Opieka: Agnieszka Drabik